

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

1) ในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญ และความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ จำเป็นที่จะต้อง
มีกำลังคนที่มีความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพขั้นสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ
กำลังคนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่ ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก ประกาศนียบัตรบัณฑิต
และปริญญาตรีบัณฑิต^๑ ดังนั้นการผลิตกำลังคนในระดับนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม
และประเทศ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และเพื่อที่จะให้การผลิตกำลังคนดังกล่าวเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพและเหมาะสม ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การวางแผนและการจัดการในด้านการ
ผลิตจึงมีความสำคัญมาก

^๑ตาม
ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ซึ่งเป็นส่วน-
หนึ่งของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เน้นถึงเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษาไว้ 2 ประการ¹ ดังนี้ คือ

1. เป้าหมายด้านปริมาณ โดยพิจารณาจากความต้องการของตลาดและตามความ-
จำเป็นในการพัฒนาประเทศสำหรับการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งนี้ จะคำนึงถึงขีดความ
สามารถในการขยายงานด้านการผลิตและการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบัน เอกชนด้วย

2. เป้าหมายด้านคุณภาพ โดยจะเน้นในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาสาระ
กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการศึกษาวิไลดอุปกรณประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนา
คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย และการส่งเสริมสนับสนุนและขยายกิจการด้านบัณฑิตศึกษา ที่ได้เริ่ม
มาในช่วงระยะแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 3 ให้มั่นคงยิ่งขึ้น รวมทั้งสนับสนุนงานวิจัยของ
มหาวิทยาลัย และให้ความสำคัญในการปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ดีขึ้น

จากเป้าหมายดังกล่าว จะเห็นว่า ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 4
ได้ให้ความสำคัญกับการผลิตกำลังคนในระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มมากขึ้น และในแผนพัฒนาการศึกษา

¹ โครงการพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4

ระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ก็ได้เน้นในการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา ปฏิบัติและดำเนินงานในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุ- บำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้โดยมุ่งยกระดับมาตรฐานและ คุณภาพของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะการขยายการผลิตกำลังคนในระดับบัณฑิตศึกษา ในอัตราที่สูงกว่าการผลิตกำลังคนในระดับปริญญาตรี

เมื่อพิจารณาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษาจะพบว่า การศึกษาระดับนี้จำเป็นต้องมีการลงทุนทางการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุน ทางการศึกษาสำหรับการศึกษาระดับที่ต่ำกว่า ทั้งนี้เพราะการศึกษาระดับนี้ให้ ได้ผล จะต้องผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพและตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงปัญหา ต่าง ๆ หลายด้าน เช่น ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน การสอน และเทคโนโลยีใหม่ ๆ และปัญหาที่สำคัญที่สุดก็คือ ปัญหาในเรื่องเงินทุน สำหรับประเทศไทย การผลิตกำลังคนในระดับนี้เป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งได้รับงบประมาณหรือ เงินทุนจากรัฐบาลเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ- ตรงตามเป้าหมายได้ ดังได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า การศึกษาระดับนี้ ย่อมต้องมีการลงทุน สูงจึงจะสามารถผลิตกำลังคนได้ตามเป้าหมาย มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จึงได้วางแผนพัฒนางานของ มหาวิทยาลัย โดยพยายามที่จะแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในด้านความต้องการเงินทุน เพื่อใช้ในการ พัฒนา ขยายและปรับปรุงงานทางด้านการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นในด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์- การเรียนการสอนต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้วางแผนพัฒนามหาวิทยาลัยให้สอดคล้อง กับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยได้กำหนดนโยบายหลักในการพัฒนาการศึกษา คือ นโยบายในด้านการผลิตบัณฑิต ซึ่งจะส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีให้มากขึ้น ซึ่ง ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เนื่องจากการลงทุนในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำหรับการผลิตกำลังคนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีการลงทุนสูงดังได้กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนจึงมีจุดประสงค์ที่จะหาค่าใช้จ่ายในหมวดต่าง ๆ ที่รัฐบาล ได้จ่ายไปในการผลิตกำลังคนระดับนี้ต่อคนต่อปี โดยพิจารณาค่าใช้จ่ายในการผลิตจำแนกตามสาขา- วิชา คือ สาขาวิชาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ แต่เนื่องจากจุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการ

พัฒนาประเทศเกือบครบทุกสาขา และมีแหล่งที่มาของเงินหลายประเภท คือ ทั้งจากเงินงบประมาณแผ่นดิน เงินรายได้คำหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมเรียนของนิสิต และเงินรายได้จากการเก็บผลประโยชน์ในเขตพาณิชย์ ดังนั้น วิทยาลัยแพทยศาสตร์ศรีสยาธรได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของการประถมศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์การลงทุนประเภทเดียวกันของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของการประถมศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปี 2521-2523

ระนอง ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓

วัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อต้องการทราบค่าใช้จ่ายรายหัวของนิสิต จำแนกตาม
 - 1.1 แหล่งที่มาของเงิน คือ เงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ
 - 1.2 ลักษณะค่าใช้จ่าย คือ ก) ค่าใช้จ่ายดำเนินการ ค่าใช้จ่ายลงทุนและค่าใช้จ่ายงบกลาง ข) ค่าใช้จ่ายคงที่ และค่าใช้จ่ายแปรได้
 - 1.3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์
2. เพื่อพิจารณาแนวโน้มของค่าใช้จ่ายรายหัวว่าเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับดัชนีราคาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น

สมมติฐาน

การวิจัยนี้ได้ตั้งข้อสมมติฐานไว้ 2 ประการ คือ

1. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนิสิตประถมศึกษา สาขาวิชาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ แตกต่างกัน
2. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนิสิตประถมศึกษาที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ไม่แตกต่างกับดัชนีราคาค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดี จะวิเคราะห์โดยค่าใช้จ่ายต่ำตามงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์สามารถทำได้สะดวก ถูกต้อง และใกล้เคียงความเป็นจริง แต่จำนวนนิสิต จะใช้จำนวนนิสิตตามปีการศึกษา โดยถือว่า ช่วงระยะเวลาห่างปีการศึกษากับงบประมาณ ใกล้เคียงกัน และโดยลักษณะการใช้จ่ายพออนุมานได้ว่า ค่าใช้จ่ายของปีการศึกษากับค่าใช้จ่ายของปีงบประมาณมีจำนวนใกล้เคียงกัน²

2. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการวิเคราะห์จะใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปีงบประมาณ ยกเว้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จากเงินงบประมาณแผ่นดิน จะใช้ราคาตามสำนักงานประมาณกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเก็บข้อมูลจากทะเบียนครุภัณฑ์ของแต่ละคณะวิชาได้ครบถ้วน และถือว่ารายการครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ส่วนใหญ่ทุกคณะวิชาจะดำเนินการสั่งซื้อหรือจัดจ้างได้ครบทุกรายการในแต่ละปีงบประมาณ

3. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวคำนวณตามสาขาวิชา จะคำนวณตามคณะวิชาไม่คำนวณย่อยตามภาควิชา

4. การคำนวณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ จากแหล่งที่มาของเงินทุกประเภท จะคำนวณตามหมวดค่าใช้จ่ายของสำนักงานประมาณ

5. นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทุกคน ใช้บริการหรือได้รับประโยชน์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่าเทียมกันทั้งในด้านการเรียน การสอน การวิจัย และอื่น ๆ

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้คำนวณค่าใช้จ่ายตามแหล่งที่มาของเงิน 3 แหล่ง คือ

1. จากเงินงบประมาณแผ่นดิน
2. จากเงินรายได้ค่าน่วยกิตและค่าธรรมเนียมเรียน
3. จากเงินรายได้จากการจัดเก็บผลประโยชน์จากเขตพาณิชย์

² จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, รายงานการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2513, หน้า 22.

โดยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ จะจำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายของสำนักงานประมาณ กล่าวคือ หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้างประจำ (รวมค่าจ้างชั่วคราว) หมวดค่าตอบแทน หมวด ค่าใช้สอย หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และค่าใช้จ่ายงบกลาง³ สำหรับแหล่งที่มาของเงินแหล่งที่ 2 และ 3 ในการ รับผิดชอบได้นำมารวมกัน เรียกว่า เงินนอกงบประมาณ

ค่าใช้จ่ายที่รวบรวมได้จะนำมาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัว โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามความสัมพันธ์กับการผลิตผลิตในแต่ละปีงบประมาณ ในรูปของค่าใช้จ่ายดำเนินการ ค่าใช้จ่ายลงทุน และค่าใช้จ่ายงบกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1.1 ค่าใช้จ่ายดำเนินการ (Operating expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่าย ที่เป็นค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินงานผลิตผลิต ได้แก่ เงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าสาธารณูปโภค ค่าวัสดุ เงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่น

1.2 ค่าใช้จ่ายลงทุน (Capital expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไป เพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ ครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้าง ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีอายุการใช้งาน นานกว่า 1 ปี ดังนั้น การหาค่าใช้จ่ายลงทุนประจำปี จะใช้ค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์และสิ่ง- ก่อสร้างเป็นค่าใช้จ่าย

1.3 ค่าใช้จ่ายงบกลาง (Central expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่าย เป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างของมหาวิทยาลัย ได้แก่ เงินช่วยเหลือบุตร เงินค่า- รักษาพยาบาล เป็นต้น

ค่าใช้จ่ายตามข้อ 1.1 - 1.3 จะจำแนกค่าใช้จ่ายเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct expenses) คือ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปหรือ เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตโดยตรง และสามารถบ่งระบุส่วนวนค่าใช้จ่ายนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน

³ สำนักงานประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ,

ข. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect expenses) คือ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นการให้บริการแก่การผลิตผลิตภัณฑ์ แต่ไม่สามารถระบุเป็นค่าใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับทุกคณะและสถาบันในมหาวิทยาลัย

วิธีที่ 2 วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามความโน้มเอียงที่ค่าใช้จ่ายนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตาม ปริมาณการผลิต โดยวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในรูปของค่าใช้จ่ายแปรได้ และค่าใช้จ่ายคงที่

สำหรับการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายตามวิธีนี้ ค่าใช้จ่ายรายหัวของการผลิตผลิตภัณฑ์ที่หาออกมาได้นั้น มีใ้หมายความว่า การผลิตผลิตภัณฑ์ระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นจะเสียค่าใช้จ่ายรายหัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะ ค่าใช้จ่ายที่นำมาวิเคราะห์นั้นประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่มีหลายลักษณะ ค่าใช้จ่ายบางประเภทจะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น แต่ในขณะที่เดียวกัน ค่าใช้จ่ายบางประเภทจะมีจำนวนเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเมื่อผลิตจำนวนผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น เพื่อให้การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวเป็นไปโดยถูกต้อง จึงได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดังกล่าว ในรูปของค่าใช้จ่ายคงที่ และค่าใช้จ่ายแปรได้ โดยที่

2.1 ค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำนวนทั้งหมดไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตในงวดงบประมาณหนึ่ง ๆ จำนวนของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะคงที่อยู่ในช่วงระดับการผลิตหนึ่ง (Relevant range) ถ้าระดับการผลิตเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเหนือช่วงนั้น ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะเพิ่มจำนวนขึ้น และจะคงที่อยู่ระดับนี้ สำหรับการผลิตอีกช่วงหนึ่ง⁴ ค่าใช้จ่ายคงที่สำหรับการวิจัยนี้ ได้แก่ หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้างประจำ ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (ค่าเสื่อมราคา) หมวดเงินอุดหนุน และค่าใช้จ่ายงบกลาง

2.2 ค่าใช้จ่ายแปรได้ (Variable expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จำนวนทั้งหมดจะเปลี่ยนแปลงเป็นอัตราส่วนโดยตรงกับปริมาณการผลิต หรือหน่วยวัดอื่น ๆ⁵ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าสาธารณูปโภค และค่าวัสดุ

⁴ เทียนแย สนิทวงศ์ ณ ออยุธยา, การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2517), หน้า 15-16

⁵ เรื่องเดียวกัน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางที่จะทำให้ทราบว่า ในการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา 1 คนในแต่ละสาขาวิชานั้น รัฐบาลจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าใด
2. เพื่อช่วยในการวางแผนจัดทำงบประมาณประจำปี และเป็นแนวทางในด้านการตัดสินใจ ที่จะวางโครงการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นในอนาคต

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ค่าใช้จ่าย <u>รายหัว</u> ของการผลิตบัณฑิต	หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่อปีที่มหาวิทยาลัยได้ใช้ไปสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาหนึ่งคน
ค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน	หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยที่จ่ายจากเงินที่ได้รับจากรัฐบาล เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานผลิตบัณฑิต
ค่าใช้จ่ายจากเงินทุนคณะ	หมายถึง ค่าใช้จ่ายในแต่ละคณะวิชาจ่ายจากเงินส่วนแบ่งค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย สำหรับบัณฑิตวิทยาลัย ได้แก่ ค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เก็บจากนิสิต
ค่าใช้จ่ายจากเงินผลประโยชน์	หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายจากรายได้จากการจัดการทรัพย์สินทั้งในและนอกเขตมหาวิทยาลัย
ค่าใช้จ่ายแผนงานบริหารทั่วไป	หมายถึง ค่าใช้จ่ายในส่วนของสำนักงานอธิการบดี สถาบันวิทยบริการ และสถาบันบริการคอมพิวเตอร์
ค่าใช้จ่ายแผนงานวิจัย	หมายถึง ค่าใช้จ่ายของสถาบันวิจัย 4 สถาบัน คือ สถาบันประชากรศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคม สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์

ค่าใช้จ่าย ค่าแถมตามหมวดเงินงบประมาณแผ่นดิน *

หมวดเงินเดือน	หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการทุกประเภท เป็นรายเดือน โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปีที่กรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว และรวมตลอดถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะเงินเดือน และเงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน
หมวดค่าจ้างประจำ	หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำที่กรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว และรวมตลอดถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะค่าจ้างประจำ และเงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับค่าจ้างประจำ
หมวดค่าจ้างชั่วคราว	หมายถึง เงินที่จ่ายเป็นค่าแรงงานสำหรับการปฏิบัติงานปกติแก่ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ
อนึ่ง ในการวิจัยนี้ได้รวมค่าจ้างประจำและค่าจ้างชั่วคราวไว้ด้วยกัน เรียกรวมว่า	
หมวดค่าจ้างประจำ	
หมวดค่าตอบแทน	หมายถึง เงินที่จ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้ทางราชการ เช่น เงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ ค่าล่องหนิเคซ ค่าเบี้ยประชุม ค่าอาหารที่อาหารนอกเวลา เป็นต้น
หมวดค่าใช้จ่ายล่อย	หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ รายจ่ายเกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ และรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ

* คำจำกัดความ ตั้งแต่ หมวดเงินเดือน-ค่าใช้จ่ายงบกลาง จากเอกสารสำนักงบประมาณ

หมวดค่าสาธารณูปโภค

หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณีย์โทรเลข

หมวดค่าวัสดุ

หมายถึง รายจ่ายเพื่อซื้อสิ่งของซึ่งโดยสภาพย่อมสิ้นเปลือง เปลี่ยนหรือสลายตัวในระยะเวลาอันสั้น สิ่งของที่ล้วนราชการซื้อมาเพื่อการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สิน และวัสดุซึ่งมีอายุการใช้งาน แต่มีราคาหน่วยหนึ่งหรือซื้อครั้งหนึ่งไม่เกิน 1,000 บาท

หมวดค่าครุภัณฑ์

หมายถึง รายจ่ายเพื่อซื้อหรือแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่งตามปกติมีลักษณะคงทนถาวร มีอายุการใช้งาน และมีมูลค่าเกินกว่า 1,000 บาท ขึ้นไป รวมทั้ง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการประกอบติดตั้งหรือต่อเติมสิ่งของดังกล่าว ตลอดจนค่าใช้จ่ายในอันที่จะทำให้สิ่งของนั้นอยู่ในสภาพและสถานที่ที่จะใช้งานได้ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย เป็นต้น

หมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

หมายถึง รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการปรับปรุงที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ซึ่งมิใช่เป็นการซ่อมแซมตามปกติ

หมวดเงินอุดหนุน

หมายถึง เงินที่จ่ายเพื่อช่วยเหลือหรือจ่ายเป็นค่าบำรุงแก่องค์การเอกชน นิติบุคคล หรือเพื่อกิจการอันเป็นประโยชน์แก่ชุมชน

ค่าใช้จ่ายงบกลาง	หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้เพื่อกระทรวงการคลัง และสำนักงานประมาณจ่ายหรือจัดสรรตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เช่น เงิน-เบี้ยหวัด เบี้ยบำนาญ บำเหน็จ เงินช่วยเหลือ-ข้าราชการ เป็นต้น ฯลฯ
ผลิตเต็มเวลา	หมายถึง ผลิตที่ลงทะเบียนเรียน 36 หน่วยกิต ต่อปีการศึกษา ในระดับปริญญาตรี หรือลงทะเบียน 24 หน่วยกิต ต่อปีการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา
คณะวิชาทางวิทยาศาสตร์	หมายถึง คณะวิชาที่เน้นหนักการสอนทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และ คณะวิศวกรรมศาสตร์
คณะวิชาทางสังคมศาสตร์	หมายถึง คณะวิชาที่เน้นหนักการสอนทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะครูศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะพาณิชย-ศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์
คณะวิชาทางมนุษยศาสตร์	หมายถึง คณะวิชาที่เน้นหนักการสอนทางศิลป ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีงบประมาณ	หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึง วันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อปีงบประมาณนั้น